

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อม ประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบาย รายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงใน ภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการ ปฏิบัติงานตามขั้นตอน อาจไม่พบความเสี่ยงหรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๑ ในการ ดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ใน ขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมี(Triangle) มาตรการป้องกันหรือ แก้ไขความเสี่ยงการทุจริต นั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิด มาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือ มี ประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณ การล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

๒. เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๕ ครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้ง

๓. เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับ ความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และ ความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้ รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	
๑	น้อยมาก	

ระดับของความเสียง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณา จาก ผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของ ความเสียงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

๔. ระดับของความเสียง (Degree of Risk)

ลำดับ	โอกาสที่เกิด	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัด ระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่จัด แบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการ จัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

๕. ตารางระดับของความเสียง (Degree of Risk)

แผนภูมิความเสี่ยง					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

สถานะสีแดง : ความเสียงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสียงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงสถานะสี

สถานะสีเหลือง : ความเสียงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสียงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน)ของเทศบาลตำบลไชยปราการ
อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน ในระหว่างการตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ประกอบการพิจารณาขอ อนุมัติ/อนุญาต	๓	๓	ความเสี่ยงสี่เหลือง ระดับปานกลาง	มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ๑. จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีและ เงื่อนไข (ถ้ามี)ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการ พิจารณาอนุญาตและรายการ เอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาต จะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒. ปิดประกาศคู่มือสำหรับ ประชาชนไว้ ณ สถานที่ ที่กำหนด ไว้ให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อ ต่างๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่าน เว็บไซต์	ทุกสำนัก/ กอง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒	การใช้ อำนาจ ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับสินบนเพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ ๒. การรับของขวัญ(สินบน)จากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	๓	๓	ความเสี่ยงระดับสีเหลือง	มาตรการป้องกันการรับสินบน ๑. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ ๓. ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕. หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญควรปฏิเสธการรับของขวัญของกำนัลที่เป็นสินบนโดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ	ทุกส่วนงาน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การรับสินบนเพื่อเอื้อให้ เกิดการกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับ เงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การ เลี้ยงบรวง ซึ่งนำไปสู่การ เอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๓	๓	ความเสี่ยงสีเหลือง ระดับปานกลาง	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสใน การจัดซื้อจัดจ้าง ๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่าง ใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติ การจัดซื้อจัดจ้าง ๓. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้าง ต่อผู้บริหาร ๔. มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบ ผ่านสายงานตามลำดับและมีการ กำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่ เหมาะสม ๕. โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและ ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ประจำปี	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารทรัพยากร บุคคล	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทาง มิชอบ เพื่อเรียกรับสินบน เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคล อื่นในลักษณะเป็นสินบนเพื่อ ช ว ย ใ ห้ บุ ค ค ล นั้ น ไ้ ผลประโยชน์จากองค์กร	๓	๓	ความเสี่ยงสี่เหลี่ยม ระดับปานกลาง	มาตรการป้องกันการรับสินบน ๑. จัดทำประกาศ มาตรการ ป้องกันการเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลใน การจัดทำโครงการ ๓. ผู้บริหาร ติดตามผลการ ดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับ บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕. หากมีสถานการณ์ให้ของขวัญ ที่มีลักษณะเป็นสินบนควรปฏิเสธ การรับของขวัญ ของกำนัล โดย อธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ	ทุกส่วนงาน

